

هیتلر و نازی‌ها

بر پایه اسناد تاریخی

ترجمه مستوره خضرائی

دیوید اف کرو

۱۳۹۴

۱۱	یادداشت ناشر.....
۱۳	دربارهٔ مجموعه.....
۱۵	یادداشت مترجم.....
۱۷	سند چیست؟.....
۲۳	سند را چگونه بخوانیم.....
۲۵	مقدمه.....
۳۳	فصل اول: نازیسم چگونه پدیدار شد؟.....
۳۳	جنگ، انقلاب و جمهوری وایمار.....
۳۸	خاطرات جنگی وحشیانه.....
۴۲	وعده‌ها و مشکلات دمکراسی وایمار.....
۵۱	زنان روز و فیلم‌ها.....
۵۹	بحران اقتصادی.....
۶۷	فصل دوم: هیتلر وارد می‌شود.....
۷۰	از جنگ تا تلاش نافرجام برای به‌دست گرفتن قدرت در ۱۹۲۳.....
۷۸	به‌قدرت رسیدن هیتلر.....
۸۹	ظهور و سقوط گارد حملهٔ آلمان نازی.....

۱۰۱	فصل سوم: مستندات تصویری
۱۰۱	فروش تصویر هیتلر: تبلیغات نازی
۱۱۷	فصل چهارم: حکومت نژادی
۱۱۷	آلمان نازی، ۱۹۳۳-۱۹۳۹
۱۱۹	تبدیل یهودیان و اتباع بیگانه در آلمان به مردگان اجتماع
۱۳۵	شب کریستال
۱۴۹	گزینش نژادآرایی
۱۵۲	آموزش آریایی‌ها برای آینده
۱۵۸	اس اس و سیستم اردوگاه کار اجباری
۱۶۷	فصل پنجم: جنگ هیتلر
۱۷۱	جنگ نژادی و جنگ چپاول
۱۷۳	نبرد بریتانیا
۱۷۷	تهاجم به اتحاد شوروی
۱۸۴	پایان حمله برق آسا
۱۸۷	روند امور برمی‌گردد
۱۹۲	بیگاری برای پشت جبهه آلمان
۱۹۴	مقاومت و تهاجم
۲۰۰	نبرد هوایی علیه آلمان
۲۰۳	فصل ششم: نسل‌کشی
۲۰۶	نخستین گام‌ها به سوی قتل عام
۲۱۰	جنگ علیه یهودیان شرق
۲۱۵	مراکز کشتار
۲۲۳	نجات، گریز و مقاومت
۲۳۳	فصل هفتم: آلمان پس از نسل‌کشی
۲۵۳	پی‌نوشت
۲۶۵	گاهشمار
۲۶۹	برای مطالعه بیشتر
۲۷۱	نمایه

با گذشت ۷۰ سال از پایان جنگ جهانی دوم هنوز پژوهشی همه جانبه و بی طرفانه درباره پیامدهای این جنگ دست کم به زبان فارسی موجود نیست. پیرامون وضعیت یهودیان در این جنگ و پس از آن نیز کتاب‌های معدودی به فارسی نگاشته یا ترجمه شده‌اند (با کمی چشم‌پوشی می‌توان کتاب "نبرد من" را در این حوزه قرار داد). انتخاب این کتاب در گام نخست برای پرشدن بخش کوچکی از این خلاء صورت گرفت. اما به نظر می‌رسد این اثر، پژوهشی تمام عیار نیست و نویسنده آن جانب‌دارانه به موضوع پرداخته است. با این حال مترجم به متن وفادار بوده است و اکنون لازم می‌داند نکاتی را خاطر نشان سازد.

تاریخ آلمان حوزه پژوهشی تخصصی نویسنده کتاب حاضر و دیگر آثار اوست. وی مدعی است که اسنادی ارایه کرده است که خود به سخن درآمده و حقیقت محض را پیش روی خواننده قرار داده‌اند. ادعای بزرگی است!

روشن است که بهره‌گیری از حجم عظیم اسناد به جای مانده از جنگ جهانی دوم، به ویژه اسناد مربوط به روابط آلمان نازی با ملت آلمان، یهودیان و ملل هم جوار (حدود ۱,۵ میلیون سند) امکان‌پذیر نبوده است پس چاره‌ای جز گزینش نیست. حتی بررسی یک دهم این اسناد از سوی نویسنده نیز دور از ذهن می‌نماید چرا که در این صورت با گزینشی بهتر از این روبرو بودیم. از سوی دیگر، گاه نمایاندن جزئی از حقیقت می‌تواند با حقیقت کل در تضاد کامل باشد؛ یعنی در این مورد دیگر مشتم نمونه خروار نیست (حتی اگر آن نمونه راه هم بی‌غرض نمایانده باشند).

نویسنده با یک بررسی چند ده صفحه‌ای چنین نتیجه گرفته که پیروزی هیتلر در انتخابات آلمان جدا از شرایط اجتماعی، اقتصادی و سیاسی آن دوران بیشتر نتیجه قدرت سخنوری او بوده است! به دور از داوری اورهبری کاریزماتیک و گزیده مردمش بود و بررسی روش‌های حزب نازی و احزاب دیگر آن زمان برای رسیدن به قدرت نیاز به پژوهشی بی‌طرفانه بر پایه تمام اسناد دست‌نخورده تاریخی دارد تا چشم اندازی خالی از ابهام را پیش روی جهانیان قرار دهد. در بسیاری از موارد چون نمونه زیر، نقل قول‌ها بریده‌ای از یک رویداد است. این شیوه امروزه به کلی نخب‌نماست. برای مثال نویسنده عبارت "تنها احساس پایدار نفرت است" را به نقل از هیتلر با زیرنویس «آدولف هیتلر در سخنرانی خطاب به کلوپ ملی هامبورگ ۱۹۲۶» در کتاب آورده است؛ بی‌آن‌که شرایط زمانی و مکانی و هم‌چنین دلیل بیان این عبارت و موضوع آن مشخص باشد.

یکی از ابهامات بزرگ در کتاب ناپسندیده و مبهم بودن اسناد ارائه شده است. برای مثال، این که نازی‌ها یهودیان را نزول خوار و انگل اقتصاد آلمان بر شمرده‌اند و این امر را بهانه‌ای برای آزار، اذیت و اخراج آنان از این کشور عنوان کرده‌اند جای تردید دارد. نویسنده نه تنها کمکی به رفع این ابهام نکرده بلکه سعی کرده است تا موضوع را لوث کند.

هم‌چنین سیاست در فشار گذاشتن اقلیت‌هایی مانند هم‌جنس‌گرایان و کولی‌ها از سوی دولت وقت آلمان دلایل خاص خود را داشته که ربطی به یهودستیزی مورد نظر نویسنده نداشته اما همسو با آن جلوه داده شده است.

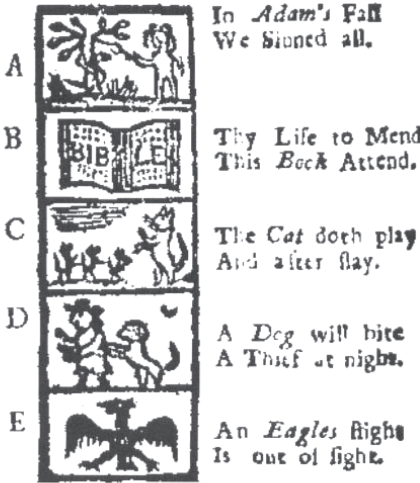
برخی از تصاویر کتاب نیز بر ابهامات می‌افزایند برای مثال عکس صفحه ۱۴۴ تعدادی از کودکان را در حال مهاجرت اجباری از اتریش نشان می‌دهد. اما از ظاهر این کودکان چنین برمی‌آید که از قشر بسیار مرفه جامعه یهودیان بوده‌اند و گویی قرار بوده با استفاده از فرصتی ویژه از دسترس خارج شوند. یا عکسی که مسافران کشتی سنت لوئیز در صفحه ۱۴۷ را نشان می‌دهد. ظاهر اینان نیز نشان می‌دهد که به طبقات بالایی جامعه آن زمان تعلق داشته‌اند. اینان چرا و چگونه موفق شده‌اند بگریزند و چرا کشورهای دیگر به آنان، با وجود تمکن مالی، پناهندگی نمی‌دادند؟ کشمکش بر سر چه چیزی بوده است؟

جنگ و جنگ طلبی بی‌شک غیرانسانی است اما سوگیری و انکار ابعاد انسانی و وارونه کردن برخی مسایل بی‌شک باور پلشتی‌ها را نیز دشوار می‌سازد.

کاریکاتور

این کاریکاتور سیاسی به موضوع کلیسا و حکومت می‌پردازد. این تصویر نقش دادگاه عالی را در توازن بخشیدن به الزامات متمم نخست قانون اساسی و گرایش‌های جامعه مذهبی نشان می‌دهد.

تصویر

تصاویری از کتاب‌های کودکان، مانند این حروف الفبا از کتاب ابتدایی نیوانگلند چگونگی آموزش به کودکان و ارزش‌های اخلاقی و مذهبی زمان را نشان می‌دهد.

سند چیست؟

برای مورخ هر نوع مدرک تاریخی می‌تواند یک سند باشد. سند منبعی دست‌اول است، ماده خام تاریخ. سند ممکن است چیزی غیر از اسناد معمول دولتی، همچون قرارداد یا گذرنامه باشد. برای مثال می‌تواند نامه، یادداشت، وصیت‌نامه، لیست خرید، مقاله روزنامه، نسخه پزشکی، خاطره، تاریخ شفاهی، کتاب درسی، نقشه، جدول، نقشه معماری، پوستر، پارتیتور، نمایشنامه، داستان، کاریکاتور سیاسی، نقاشی، عکس یا حتی یک شیء باشد.

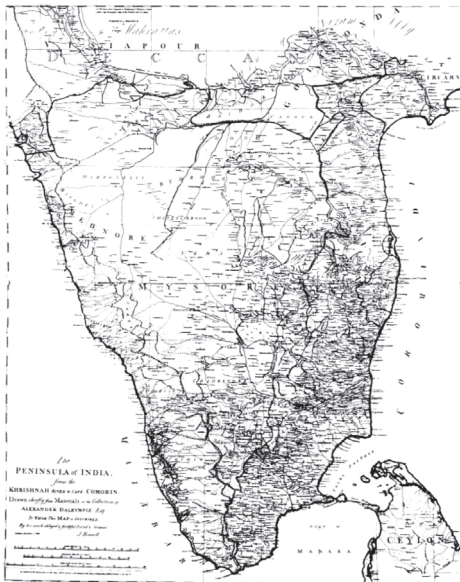
بهره‌گیری از منابع دست‌اول به ما این امکان را می‌دهد که هم درباره تاریخ و هم خود تاریخ را بخوانیم. به ما امکان می‌دهد خود را در نگاه و احساس عصری غرق کنیم که گذشته است، مردم آن زمان و زبان‌شان را کلامی یا بصری درک کنیم. در ضمن به ما امکان می‌دهد نقشی فعال و عملی در ساختن (دوباره) تاریخ داشته باشیم.

بهره‌گیری از منابع اولیه موجب می‌شود

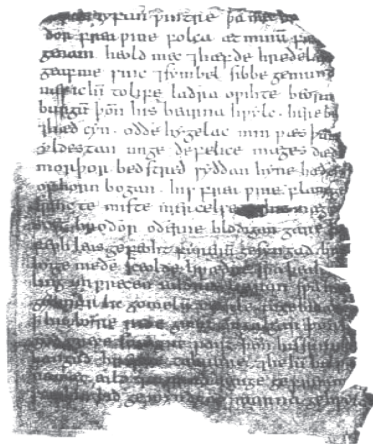
پیمان

سندی دولتی مانند این پیمان، متعلق به سال ۱۸۰۵، اطلاعاتی دربارهٔ جزئیات سیاست دولت و نیز امضا کنندگان آن به ما می‌دهد. در این جا اسامی سرخپوستی به دست مقامات آمریکایی به حروف انگلیسی حرف‌نگاری شده است و سرخپوستان در سمت راست اسامی خود را تصویرنگاری کرده‌اند.

نقشه

نقشهٔ بریتانیایی هند، متعلق به سال ۱۷۸۸، که این سرزمین را پیش از سلطهٔ استعمار بریتانیا نشان می‌دهد و حاکی از وجود قلمروها و ولایات است که تقسیم‌بندی قومی آن‌ها بعدها در تاریخ هند بار دیگر مطرح می‌شود.

ادبیات

نخستین نسخهٔ نوشتاری رزم‌نامهٔ انگلیسی باستان اثر بیوولف، بر جای مانده از اواخر سدهٔ دهم، مدرک واقعی گذر از تاریخ شفاهی به تاریخ مکتوب است. این اثر نیم‌سوزشده سندی عینی از فرسودگی تاریخ نیز هست.

تا از توان شناسایی خود برای کشف حقایق مرتبط و نتیجه‌گیری از آن‌ها استفاده کنیم. درست همان طوری که آگاتا کریستی از امتیازات بازی بریج برای شناسایی قاتل استفاده می‌کند، مورخ از حقایق به دست آمده از منابع مختلف (که شاید برخی به ظاهر نامربوط باشند) برای شکل دادن به پرونده‌ای تاریخی استفاده می‌کند.

و. ه. آودن^۱ شاعرنوشت که تاریخ مطالعه پرسش‌هاست. منابع دست اول، ما را وامی‌دارد پرسش‌هایی بپرسیم و سپس، با پاسخ دادن به آن‌ها، روایت یا استدلالی خلق کنیم که برای ما معنی دار باشد. افزون بر این، با برداشت از منابع بی‌شمار «زباله دان تاریخ»، می‌توانیم به آن روایت اعتبار، برجستگی و کیفیت ببخشیم؛ همه آن عواملی که تاریخ را چنین جذابیت بی‌پایانی بخشیده‌اند.